

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 16 kor. — fill.		
Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 8 . . .		
Negyed evre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed evre . . . 4 . . .		
Egy hóra . . . 1 . . .	Egy hóra . . . 1 . . . 70 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Hj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Pihenő . . .

(Levél a Csokonai-kör évi jelentéséről.)

A debreczeni Csokonai-kör 1901 évi jelentését olvasgatván: pihenőt tartok.

Lelkem, kedélyem megpihen. Mint midőn Csokonaink a Balaton partján, árnyas fa alatt megpihent. Feledte keserűségeit, az üldözéseket és hogy meg nem értik. A kék habok fölött szaladt tova sirályként a tekintete. A balatoni szellő csókolgatta a fürtjeit. Édes érzések zsiborogtatták agyát. És Tihany bűvös-bájos echa mintha csak az ő dicsőségét, az ő nagy szeretetét kiáltotta volna . . . A messze kékségből első sugarát hintette felé a hajnal . . . A költő édes szavakat susogott . . . Zsibbadt testétől messze szárnyalt a lelke . . . Jövő alkotásait építette rész sejtelmesen. A költő pihent.

Pihenőt tartok. Ezen néhány lapra terjedő évi jelentésnek mohón olvasom minden sorát, szavát. A jövőt építő eszmék bimbói ezek.

A nemzetünket szerte szaggató pártoskodások, gyűlölködések, sivatásoknak egyellen porszeme sem tapad e betűkhöz.

Nemcsak az idegenek, de a nem-

zetünk tagjai is a gyűlölködés lázító jelszavával törnek egymás rontására, nemzeti erőnknek vétkes forgácsolására.

Ez az évi jelentés a fajszeretetet hirdeti. A fajok gyűlöletével szemben a magyar fajszeretetet állítja szembe. Büszkén hivatkozik reá, hogy nemcsak a műveltség oltárán áldozott, de a haza és fajszeretetnek is fáklyát gyújtott. A székely mentő mozgalmát érti, a mi csakugyan derék dolog volt; mert a városunkba hívott székely apostolok tényleg megdobogtatták a közönytől fasult Debreczen szívét . . . Ma már székely egyesület is van a városban, melynek alappontja a magyar fajszeretet ápolása.

Az 1901 évi jelentés íróját elismerés illeti, hogy a mai czudar, mimikri-elméletes korban is önérzetesen beszél a magyar fajról. Hivatkozik a magyar faj kiváló tulajdonságaira. A műveltség ápolásával is egyedül a magyar hazát, a magyar fajt akarja szolgálni, Helyes! A műveltség fejlesztésével ne is akarjunk mi soha a nemzetközi világ polgárság ingatag és koromos létrájára kapaszkodni. A művelt magyarok gárdája a magyar hazát, a magyar fajt tartsa fent, erősítse. Mert

mihelyt a magyar faj megszűnt erős, öntudatos magyar lenni: elnyeli a fertő.

A Csokonai-kör helyesen fogja föl hivatását, midőn a magyar fajszeretet fáklyáját lobogtatja a sötétségbe borult, ingoványos korban.

A Csokonai kultusz fája gyönyörűbbnél-gyönyörűbb virágokat, gyümölcsöket hozott a kör gondos, szerető ápolása mellett. Ez elért sikereket nem részletezem, a jelentést még ugyis közlöm a napokban . . . Én a legszébb, legkedvesebb előismerést az ország református tanárainak debreczeni gyűlésezése alkalmával hallottam egy kolozsvári tanártól.

— Hisz itt Csokonai még ma is él! Képei, művei közkézen forognak. . . Édes-bus sirámu nótái az ünnepi teremben, a cigány hegedűjén, még a temetőbeli vasoszlopnál is fülünkbecsendülnek, lelkünk hurjába markolnak.

A könyvben említett kulturpalota építése még maradhat jobb időkre, midőn a szegény debreczeni polgárságot nem nyomja a porba annyi adó és pótdadó. Hanem a Csokonai szülőházát semmiesetre sem tagadhatja meg a vá-

Egy öreg honvéd visszaemlékezése a nehéz napokra.

(A muszkák Debreczenben és a bujdosás.)

Vajjon mi lett volna velem, ha megfogadom marasztó szavát annak a Fekete-Gyarmati falu végén lakó, szőkehajú, kékszemű, nyulánktermetű kislánynak — s ott rekedek nálok? . . .

Be sokszor jutott azóta eszembe!

Biztosra veszem, ha még él? Töpörödött anyóka. És aligha emlékezik arra a 12 huszárra és 2 gyalogosra, a kik egy kis enni valóért szálltak be hozzá, augusztus 15-én 1849-ben.

Hát bizony régen is volt ez. Kinek is jutna már ilyesmi eszébe . . . A többiekért nem állok jót, de részemről nem feledtem el, jele, hogy irok róla.

— Magának külön tálalok és teríttem, mondta, a midőn kifelé vitte a gözölgő nagy mázos cseréptálat.

— Együtt szenvedünk, hát együtt is eszünk, válaszoltam rá. Azonban a tiszta szobát köszönettel fogadom el, legalább kimosakodhatom és tisztát válthatok.

Étkezés után kinyitotta a tisztaszobát, és midőn behozott egy tál friss vizet, ezt mondta:

— Maradjon itt nálunk szőigalegénynek, senki se fogja keresni; mert maga nem olyan mint a többi. vegezte szemléstüve. (Még az uton letéptük az altiszti jelvényeket). Én nem tudom mit nézett ki belőlem szegény; de nem maradhattam el a társaktól. Hát csak mentünk tovább. Szalontai fiu volt az egyik baka ő volt a vezetőnk egészen Gesztig. — Itt egyrészt elvált tőlünk.

Egy fuvaros pénzigéretre végre rálett, hogy elvisz az erdőszélig, onnét csak rátalálunk már Debreczenre . . .

Csak én rendelkeztem pénzzel. Odaadtam fuvarbérbe 1 aranyat és 3 rubelt.

Több ízben találkoztunk muszkalovásokkal, de meg se szólítottak. Hagytak menni. Virradóra Debreczen főutcáján jártunk.

Ki-ki (a nevékre se emlékezem már) elindult ösmerősét avagy hozzátartozóját keresni. Azóta sem találkoztam közülök egyvel sem. A zerindi erdőben verődünk össze. Onnan ugrottunk el.

A városházával átellenes soron egymást érte a tatár, vagy kalmuk kereskedő sátra. Én biz jól megse nézhettem, igyekeztem ki a juhnyájként fekvő muszkák közül a Kismester-utczára.

A ház még ma is fenn áll, csak egy a baj, idegen kézre jutott. Még abban az időben 2 kapuja volt. A Harsányi Gábor szomszéd felőli kapun léptem be az udvarra. Oly idegen nép sürgött-forgott ott 8—10 üst körül fényes nappal. Nagy meglepetve bámultam a mozgó alakokat. Az üstök alatt maglyának illő tüzek lobogtak. Egy óriási kádban pedig lábbal tiporta a kenyérnek való tésztát 2 muszka szakács.

Debreczenbe, hol ezelőtt a polgár se perzselhetett disznót fényes nappal, az udvaron, csodaszamba ment ez. De ám az is, hogy a muszka hivatlan vendég ott léte alatt tüzeset nem volt a városon.

Öregeim becsukták az orrom előtt az ajtót. Azt hitték az öregeim, hogy muszka lovastiszt akar rájuk rontani. Nem is csoda, hogy féltek. Az öreg asszony a 75 év körül dib-dábkodott, az öreg ember pedig a 80-ikat taposta.

Aztán éppen az előtt tett az asszony rossz fát a tűzre. Ugyanis feltalált pófozni egy muszka katonát (hogyne! rajtakapta a kötni valót, amint egy kedvencz mag sárga dinyéjét elakart emelni). Dérrrel durral el is mondta menten az öreg urnak. Az öreg ember már nem volt férfinak olyan megtermett mint a nagy anyó és már „pülver und

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

ros a hivatását oly nemesen teljesítő körtől. 1905 ben, Csokonaink halálának 100-dik évfordulóján már be kell rendezni a Csokonai házat. Megfér abban a jelentésben említett magyar néprajzi muzeum is, melynek szervezésére és létesítésére éppen a „Debreczen” hívta fel a figyelmet.

Ha a részletekbe bocsátkoznánk, sokat, még igen sokat lehetne írni a Csokonai körnek ezen lapszámra kevés, de tartalomra annál magvasabb, tömörebb jelentéséről, mely derék munkáért Tüdös János doktort, a Csokonai-kör főtitkárát, illeti az előismerés, ezt hízegés nélkül adom meg az írónak. A magyar faj szeretetet láklyájával, a kör az igazi uton, az igazi hozzá méltó és üdvös irányban halad, bizonyára nagyobb sikerei sem maradnak el.

Az én lelkem, kedélyem pedig megpihent, megnyugodott, a mikor a Csokonai kör ezen jelentését olvastam. A messze kékségből aranyos sugarak csillantak élelem. Az én magyar fajtámnak van még hivatása ezen a földön.

Ifjabb Móricz Pál.

blajra” gondolt. Remültébe felküldte az unokáját az öreg muszka tábornokhoz parlamentörnek. Ott lakott a háznál a generális. De addig is, biztonság tekintetéből, bereteszelte a szobája ajtaját.

Az unoka leány beszélt francziául és megtudta értetni a tábornokkal mi történt: a nagy anyó meg a muszka közönsége közt. A parlamentör vidámképpel és egy nagy doboz muszka teával kért beocsátást.

Szegény anyó még meg is sajnálta a muszka aexécutiót, a muszkanak orrán-száján csorgott a vér, a mint a felleb valója ütötte.

Végre a hangomról ösmertek fel, örömap lett a sok keserűség közt is. Hogy a muszka nem vágott gulyáshusnak — megjött az öreg ember kedve is; de meggyült a bajok velem. Mind kinöttem a civíl ruhámat. Fekete bankójok, pedig nem volt, a Kossuthon pedig csak pár napig lehetett magas árt fizetve vásárolni.

Az utczára se léphettem ki, rögvest rám kiabált a muszka:

— Kosutszki wengerski vojáci! . . .

Gondolt egyet az öreg anyó és lebontotta a zöld dolmányról a piros zsinórt. Arva bodza gyümölcséből kifacsart lébe megforgatta, újra felvarrta szépen. Az utczára csak ezután léptem ki kalapot venni. Be is esaptam Szép Sándor uramat alaposan. 10 forintot Kossuth bankót fizettem érte, ami másnap egy fityínget sem ért.

Bizony ez időben szűken voltak az öregek is. Irtak is ki a fiamuramhoz (már mint az édesapám uramhoz), hogy küldjön be értem. Végre jött be székér, amivel kijuthattam a Szamosközre. Ott lappangtam aztán. A faluból nem akadt besugó. De rá akadt a falunkra a német kutató katona . . . Mi meg ill a berek . . . Pedig a Rakóczi kuruczai óta katonát nem látott az a vidék. De hamis a német!

Morvay Károly.

Debreczen város zárószámadása az 1726. évről.

Mikor a kistemplom épült.

— Különös tekintettel az egyházi és iskolai kiadásokra. —

Közli: **Zoltai Lajos.**

II.

E számadás, ahogy első tekintetre látszik, erősen magán viseli Debreczen városának akkor még majdnem egészen szintizta kálvinista jellegét; sőt kifejezi a város és egyház közösségét, a polgárság teljes hitbeli egységét. A helv. hitvallású ekklesiának mindennemű szükségleteiről a város pénztára gondoskodik; a tanács büszkén és joggal mondhatta a collegiumról is: a mi jeles iskolánk!

Ellenben a csecsemő korát élő helybeli katolikus egyház segítése csak egy dénnarral is nem fordul elő a számadásban, noha már akkor tizenegy éve mult, hogy gróf Csáky Imre váradi bibornok-püspök kierőszakolta az 1712—15 évi országgyűlés 108. törvényezikkelyének híres záradékát, noha egy időben a ref. újtemplommal épült Varga utcában a piaristák temploma is.

Akkor a város összes bevételeinek több mint 20%-a, vagyis 10.045 ft esett egyházi, iskolai, emberbaráti czélokra, ma az eme czimeken a zárószámadásban előforduló tételek az összes rendes és rendkívüli bevételeknek 86%-át teszik s körülbelül 300 ezer koronára mennek.

De meg kell jegyeznem, hogy a külön alapok és pénztárak (például az alamizna váltáságé) e fajta kiadásai nincsenek az imént említett összeghez számítva.

A 10.045 ft. kiadás a következőleg oszlott meg:

a) a tiszteletes belső renden lévő uraknak, 4 praedikátornak, 3 professzornak, 3 kántornak 1909 80, két curatornak 48. árva-leánykák schola mestereinek 70.19. 3 egyházfőnök 36;

b) a collegiumban lévő praeparátoroknak 268, a collegiumnak fára, gyertyára 90, thecarius urnak 15, calefactoroknak (fűtőknek) 20, cántor gyermekeknek 12, harangozóknak 44, deákok sütőfőzőinek 3 személyre 90, T. Vecsey János uram candidatiojokor T. Esperes urnak és a melléte levő praedikátoroknak diesretiojokra 14.70;

c) Acaemiába menő ifjaknak és más instánsoknak: Földesi Mihály urnak 27, a német praepceptoroknak 36, senior Lukási urnak 36, Kádártai urnak 24, Berégi András urnak 12, Császari István urnak 12, Erdélybentanuló becületes ifjaknak 36, n-pataki collegium subsidiumára 24, pécsi agustána parochia számára 6, kassai augustinum templom épületére 6, a papai scholabeli ifjak subsidiumára 18, szatmár-németi scholabeli ifjaknak 12, Németi Sámuel seniornak 36, pataki barátoknak 12, erdélyi deák Barátosi József urnak 12, hetei ref. ecclesia templomára 2.40 Keresztesi Pál urnak 36, hortobágyi praedicatornak 6, nagykállai praedicator Bátori urnak 18, Szinyei Sámuel szegény praedicatornak 6, a német praepceptorral megegyezvén flor. 90, ennek defalcatiojára fizettünk 53.54, keleméti(?) templomra 3 frtot,

d) különféle mesterembereknek, mint fazekasoknak 187.000 téglya égetéséért, kőmives Palczernak, a német asztalosnak, a némes asztalos és kerékgyártó czéhnek, német és magyar ácsmestereknek, harangozóknak, óras és lakatos mestereknek stb. összesen 8167 frt 86 krt fizetek ki. Ebből hozzávetőlegesen 6000 frtot az új templom építésére, collegiumra, papok és professorok la-

kásai reparálására fordítottak. A czél ugyanis nem tűnik ki biztosan minden tételnél, csak következtetni lehet, mire használták fel a körülményesebben nem indokolt összegeket. Kiemelem, hogy 2985 frt szerepel ilyen czímen: „Harangok és az óra lehozatása, óras és lakatos helyben hagyása.” A patikarus urnak pedig az új torony gombja festéséért 36 frtot fizettek.

e) az aprólékos kiadások közül az ekklesiára és iskolákra ezek esnek: Tiszt. Ráppóti M. uram temetésére 34 frt. 24 kr. T. Bél Mátyás urnak¹⁾ T. Kócsi István portékája leszállításáért 88 80, gutaütésben levő praedicatornak 6, harangokat húzó szekerek költségére 12, harangok vacturájáért a szekereknek 33, órák tartásáért 28, ecclesia kannájához ezüst és arany 19 20, a scholában levő ablokok borításáért a mészáros czéhnek és a hentesi társaságnak 9 56²⁾ praedicator és professor uramék buzájok árának exsolválására 53 54; és végül különféle kisebb kiadások 43 frt.

A mai viszonyokhoz képest mindezek külön-külön is, együttesen nagyon szerény összegeknek tűnnek fel. De ama kor szemüvegén keresztül ha nézzük: tudjuk igazi értékét megbecsülni Debreczen város közönsége áldozatkészségének, amelylyel az anyaszentegyház és közművelődés oltárán a szent tüzet századokon át olyan buzgóan ápolgatta s a melylyel minden magyar előtt hervadhatatlan érdemeket szerzett magának.

(Vége)

Mire jutunk?

írta **Smilovits Mihály.**

A tudósok kiszámították, hogy hány száz év múlva fog el a föld legutolsó kőszendarabja.

Nem kell nagy tudósnak lenni, hogy kiszámítsuk mikor fog el a mostani gazdálkodás mellett Magyarország utolsó fillérje.

A közös költséghez való hozzájárulásunk által rengeteg vagyon vándorol ki országunkból, a mi ide sohasem tér vissza. Nem szabad e tekintetben ügyünket más országgal összehasonlítani. Nem ismerek még egy országot, mely egy másik országhoz oly szerencsétlen függésben állana, mint hazánk Ausztriához. Más ország talán nagyobb összegeket költ hadi czélokra, mint mi; de azért az az ország nem szegényedhet el; a felszerelést otthon készítik és így a milliók az országban maradnak. Fellendül általa az ipar, sok ember keresetforráshoz jut, jólét lép nyomában.

A kis Norvégianak semmivel sem kell hozzájárulni szövetséges társa, Svédország, gazdagításához. ennél fogva a mit országos dolgokra költ, otthon készítettven azt, pénze nem vándorol ki, országából.

Csak nekünk magyaroknak kell Ausztriát hizlálni és évente rengeteg milliókat szállítani olyan pénzt, mely soha sem kerül hozzánk vissza, a mely a mi országunkra teljesen elveszett. A miért nem vagyunk még gyári dolgokban annyira előhaladottak mint Ausztria, a hadügyi miniszter igazságossága szerint súlyos büntetést kell fizetnünk; ezért nem rendelnek nálunk felszerelést a kvóta aránya szerint, daczára an-

¹⁾ Ez a feljegyzés kétségtelenül a híres posonyi tudós földrajzíróra, a lutheránus Bél Mátyásra vonatkozik.

²⁾ Érdekes kulturtörténeti emlék. A mészárosok és hentesek ugyanis mi mással borították volna be a schola ablakait, mint marha- és sertés hülléggel, mely beolajozva elég jól eresztette át a világosságot?

nak, hogy találnának itt is ez arány szerint ha nem is gyári, de ipari cikkekkel eleget. Nem akarom elhinni, hogy ha a magyar delegáció megkötne magát és kijelentene, hogy csakis és kizárólagosan azon esetben szavazna meg a közös költségvetést, ha az általunk fizetett arány teljesen a nálunk készült felszerelésekre fordítják és csakis azon közös katonaságnak juttatnak belőle, a mely hazánkban tartózkodik, mondom nem hiszem és nem hiszi senki, hogy azt keresztül nem vihetné. Ez esetben nem károsodnék az ország.

Gondoljuk csak meg, ha mind azon sok millióért, melyek Ausztriában rekednek, miket mi keserves verejtekkel kiizzadunk, ha ezekért itthon készülné a felszerelés; ha ez a rengeteg összeg itthon maradna: hány ezer munkanélküli találna foglalkozást hány meg hány család kezéből ragadnók ki a vandorbotot!

II.

Elszegényedésünket éppen ilyen értelemben a társadalom maga idézi elő.

A statistika tanúsága szerint több mint százezer magyar látogatja a külföldi fürdőket.

A minimumot számítva elkölt minden fürdőző egy fürdőidényben kétszáz forintot, a mi magában Huszmilliót tesz ki olyan pénzt, a melynek színét az ország szintén sosem látja vissza. De még többre tehető fenti összeg, kétszer annyira. A magyar gavallér. Ez a pénz ott reked. Kevés ország vesz mi tőlünk többet, mint mi attól.

Csoda tehát ha elszegényedünk! A tenger is kiszáradna, ha a folyók nem adnák vissza azon víztömeget, a mely belőle kipárolg; a folyók is kiapadnának, ha ugyan annyit nem adna vissza a tenger. Az egész természet kölcsönösségen alapszik. A természet mindig megbosszulja magát azon, ki természetellenest próbál. Mi, ferde gazdalkodás miatt, folyamként árasztjuk el a külföldet pénzünkkel, onnan mi hozzánk még patakocská alakjában sem folydogál.

Ónámítás az, hogy itthon nem találunk betegségünknek olyan megfelelő fürdőket mint külföldön. Vegyük sorba néhány betegség ellen használni divó külföldi fürdőket. Gyomorbajosok Karlsbadot, tulhizottak aszthmá sok Marienbadot, idegesek, rheumások, nők női betegség ellen, vérszegények más, de csak a külföldet látogatják.

Ezen tisztelt női és úri vendégek próbájanak egyszer egy jóhírnévnek örvendő magyar fürdőt: a sok közül pl. Borszéket. Azért említem Borszéket, mivel számos debreczeni vendég ezt már többször látogatta és alkalmat akarok adni, hogy ha tulzok, vagy valótlanúságot írok, hogy megezáfoljanak. Hasonlítsuk össze Borszéket az említett világhírű fürdőkkel. A karlsbadi kúra abból áll, hogy az ember néhány hétig csaknem nem eszik semmit, csak vizet iszik. Higgyék el nekem, ilyen sanyargatás mellett, vizivás nélkül, Mikepércsen is megkapná étvágyát. Nem úgy van Borszáken, ott semmitől sem kell magát tartóztatni és néhány napi ott tartózkodás után a fenséges levegő, a páratlan, „az ásványvizek királya” hatása folytán nem győzi magát étellel. Szerencse, hogy minden igen olcsó. Tulhizottak, aszthmások, idegesek vegyenek vagy 20 fürdőt, női bajok ellen, rheumások fürödjenek néhányszor a híres borszéki iszapban, betegségük, mintha csak lemosnák, úgy tűnik el.

Por-szél- és bacillus mentes, de ozon-dus levegője minden fejförcsőt, hideglelést gyökeresen megszüntet. Vérszegénység ellen pedig valóban páratlan a Kossuth-kút vize. Hogy ez valóban így van, hivatkozhatom vagy 60 debreczeni vendégre, kik a borszéki fürdőt használták fenti betegségek ellen a

legfényesebb sikerrel. De hány és hány híres fürdőink vannak, mikről nem akarunk tudni.

Hazánkkal való ily helytelen bánásmódot némelyek azzal fedezgetik, hogy nem találunk még itthon olyan kényelmet, mint külföldön. Hamis védekezés ez, hiszen Karlsbadban, mikor a szarvas a „Sprudelbe” ugrott, még olyan kényelem sem volt, mint nálunk a Sóstón, a vendégek tették azt nagygyá, híressé és kényelmessé. Szervezzünk csak egy kis összeesküvést a külföldi fürdők ellen. csak tíz évre, fogadjuk fel, hogy tíz éven át a magyar csak magyar fürdőt keres fel: meglátjuk, hogy kényelem dolgában sem fogunk hatrább állani a külfölddel szemben. Nem a tulajdonos teszi a fürdőt nagygyá, hanem a vendégek.

Visszatérve értekezletem témájához. Ha évente a közösköltség révén annyi millió Ausztriában reked, fürdőzés útján szintén rengeteg vagyon vandorol oda, a nélkül, hogy onnan valami akakban visszakerülne, hová jutunk? Egyszer és ezen idő nem is lehet már nagyon messze, pénzforrásunknak el kell fogyni. Apadását máris érezzük. Földjeinket idegen pénz terheli, kereskedőink a sok adósság miatt alig tudnak mozogni, iparosaink csak tengenek, tisztviselőinket, tanítóinkat, tanárainkat nem tudjuk dotálni még annyira sem, hogy tisztességesen megélhessenek, daczára, hogy a jóakarát megvan. És ez csak azért van, mivel minden pénzünk lassanként kivandorol.

Hírek a debreczeni sertés és huskereskedelemről.

A Sas Armin által szerkesztett „Mészárosok és Hentesek Lapja” a debreczeni huskereskedelemlre és iparra vonatkozólag számos közleményt hoz. Mi megjegyzés nélkül adjuk e közleményeket és ha valamelyik debreczeni szakferfiúnak vagy hivatalos egyénnek mondani valója van reá, annak tárgyilagosa nyilatkozat alakjában készségesen helyet adunk.

Miért zárták el a debreczeni sertés-kivitelét? Egy debreczeni sertés-hizláló panaszt küldött be hozzánk, hogy az osztrák kormány ismét elzárta a debreczeni piacot azért, mert két darab Debreczenből származott sertésen vést konstatáltak. Ez az eljárás helytelen és erőszakos, mert, mint az osztrák állatorvos is kijelentette, e panasz beküldőjének a 2 vést sertése már akkor 2 hétig Bécsben eladatlan volt, mikor vést konstatáltak rajtuk, Bécsben azonban egészségesen érkelték, ami avval is bizonyítható, hogy Debreczenben nem volt s mai napig sincs sertésvész. Így teszük — panasolja tovább a sertés-hizláló — az osztrákok tönkre a debreczeni sertés-kivitelét, mely a zárlat feloldása óta meglehetősen szépen megindult. Minden alkalmat felhasználnak az osztrákok, hogy állatkivitelünket megakasszák, pedig, mint már a m. kir. földmívelésügyi kormány számtalanszor be is bizonyította, a bécsi vásári istállóknak és aklokban kapják meg az állatok a betegséget, mert ezek valóságos vészfészkek. Azért az osztrákok mégis nagyra vannak az állategészségügyükkel és folyton rendelik a magyar jószágok bevitele ellen a zárlatokat.

A debreczeni sertés-rakodó ügye végre megoldást nyert. A hivatalos átadás megtörtént e hó első felében. Daczára azonban, hogy mindent rendben találtak a jegyzőkönyveket aláírták, f. hó

14-én még sem engedték meg, hogy az oda hajtott sertéseket berakthassák. Az volt a kifogás, hogy az illető miniszteriumból még nem érkezett le az engedély. Így hát a nagy melegben a sertéseket szépen visszahajtották. Ez a magyar állatforgalmi és kereskedelmi érdekek figyelembevételének meging szomorú jelensége. Minden legkisebb baj költségei horribilisek s az illetékes alsó-foku hatóságok sem törődnek ve e.

Bikákat csak ketrecben szabad szállítani. Tisztelt Elnökség! Ugy látszik nekünk állatkereskedőknek manapság minden allomáson az alkalmazottak szabnak rendeletet s nekünk aszerint kell igazodnunk. Az utóbbi időben pl. a debreczeni raktár-főnöknek az az eszméje támadt, hogy bikákat nem enged másként berakni, csak ha a vasuti kocsi minden részén erős ketrec-rácsot készítettünk. Ha pedig valaki a raktár-főnök e különös rendeletét nem teljesíti, úgy ő egyszerűen megtagadja a felvételt. Így történt a mult napokban is. Egy bécsi állatkereskedő cég nagyobb állatszállítmányából visszamaradt a bika, mert a megbízott nem tudta azt a ketrec-rendeletet. Én már rég óta vagyok állatkereskedő és érintkezem sok állatkereskedő társammal, de erről a ketrec-rendeletről még nem hallottam. Jó volna, ha az arra hivatottak megmondanák ezt a raktár-főnöknek, mert a bikák a vágóhidra s nem az állatkerthe küldetnek vadállatokként. A bikák szállításánál ugyanis el van rendelve, hogy csak erősen megkötözve szállíthatók azok; azt meg már még sem lehet kivánni, hogy az állatok feladója minden alkalommal ácsesal drága pénzért ketrecet csináltasson s azt a leadási állomáson kidobja. Eddig egyes rosszul értelmezett rendeletek tulajdonképpen tartalmát mindig sikerült megértenem, de most az egyszer nem akarta megérteni a debreczeni raktár-főnök a dolgot, sőt a debreczeni járásbíró 40 korona pénzbüntetésre ítelt, a miért ezt nyilvánosan megkíséreltem. A t. elnökséget kérem most már szíveskedjék ebben az ügyben eljárni, hogy mi, debreczeniek az ilyen fajta kellemetlenségektől mentve legyünk. Teljes tisztelettel Debreczen, 1902. június 12-én. Fischbein Ignác debreczeni állatkereskedő.

Az elnökség felterjeszti az ügyet a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz és jelentést tesz a debreczeni üzemvezetőségénél is. Remélhetőleg a legrövidebb idő alatt intézkedés történik a dologban. Kár, hogy előbb nem értesítette az elnökséget az esetről, akkor a 40 korona költséget is megtakaríthatta volna.

Debreczeni husiparosok bajai. Előző számunkban már megemlékeztünk azokról a sérelmekről, amelyek a debreczeni hentes és mészáros iparosok érdekeit súlyosan támadják s jeleztük, hogy egy küldöttség járt Körner Adolf tanácsnoknál, aki megígerte az iparosoknak, hogy tüzetes tanulmány tárgyává teszi ügyüket és lehetőleg orvólást is talál a sérelmekre. Az ipartestület hentes és mészáros szakosztálya mindezekon kívül egy újabb és eddig nem ismertett sérelemre nézve nyújtott beadványt a város tanácshoz. Ez a beadvány az adóval van összefüggésben és a pénzügyigazgatóságot is közelről érdekli. — A mészárosok adóját ugyanis a pénzügyigazgatóság a levágott marhák, illetve borjú száma után veti ki egy idevonatkozó miniszteri rendelet alapján. Mivel azonban a szarvasmarhák, borjú, vagy más hagyománya mivolta felett kétes megállapodások forognak fenn, erre vonatkozó a beadvány amely figyelembevételre érdemes. A mészárosok

ugyanis, a husfogyasztási adóhivatalnál olyan marha fejében, amelyiknek meg van a tejfoga 84 krajczárt, amelyiknek nincs már tejfoga 5 forint 4 krajczárt fizetnek. Az adóhivatal tehát a tejfog után állapítja meg, hogy melyik a borjú, melyik nem. A vágóhidnál azonban már másként megy a kormeghatározás. Ott ugyanis a marhalevélben feltüntetett kort fogadják el és egy éven aluli vagy egy éven felüli marhát ismernek csak tekintet nélkül a tejfogakra, amelyek azonban néha csak két éves korban hullanak ki. Már most mindehhez jön, hogy a miniszteri rendelet értelmében a vágóhidon összeírják, hogy melyik mézárós, hány borjút és hany marhát vág esztendőn által és a pénz ügyigazgatóság ennek az alapján veti ki az adót. A mézárosok szerint a marhalevél utján történendő kormegállapítás nem helyes, mert a levélben minden jószág tartó gazda azt tünteti fel amit akar: t. i. a bemondása alapján állítják ki a marhalevelet. Szerintük a kor helyes megállapítása csak a tejfog után történhetik, mert a közfelfogás szerint, amíg a tejfoga meg van a marhának addig borjú, tehát nem méltányos nagymarha számba venni és mint olyant megadóztatni. — A baj oka ott rejlik, hogy a vágóhídi szabályrendelet és a husfogyasztási adótörvény egyenkint más-más módon magyarázza a borjú korának miként való megállapítását. Es mivel a mézárosok adójával szoros összefüggésben van a marhák életkora, (ami elvégre furesa, de igaz) azt kérelmezik a városi tanácstól, hogy állapítson meg valami összhangot a városi szabályrendelet és a husfogyasztási adótörvény között és hogy mindenütt a tejfog alapján ítélik meg a marhák életkorát. E panaszra nevezve Csáky János a vágóhíd igazgatója azt közli, hogy a beadvány több passzusa tévedésen alapul. A vágatási lajstromba — melyből a pénzügyigazgatóság megbízottjai a mézárosok adóalapját összeállítják — 6 év óta minden szarvasmarha, a mely a fogyasztási adótörvény értelmezése szerint borjunak veendő, tehát borjú fogai még meg vannak s utána 1 kor, 68 fillér fogyasztási adó fizettedik, mindig borjunak van bevezetve s ezek után a törvényesnél senki magasabb adóval nem terhelhetik. Egyúttal azt mondja az igazgató, hogy a vágóhídi ügykezeléssel kapcsolatos dolgokról, melyeknél a közönség helyes érdeke figyelmen kívül soha sem hagyatik — a panaszlók minden esetben a legilletékesebb felvilágosítást nyerhetnek tőle, ami minden esetben helyesen van, de mi alig hisszük, hogy az a panasz csak úgy a légből lenne kikapva. Mindenesetre lesz ott egy és más bibi! — Itt említjük meg, hogy a szakosztály legutóbb a fölött hozott határozatot, mint lehetne megoldani azt, hogy csak hivatásuknál fogva jogosított emberek vághassanak a vágóhidon. Eddigélé ugyanis akárki emberfia beléphetett oda, akár husiparos az illető, akár nem. A szakosztály most elhatározta, hogy ezentul igazolójegyeket fog kiadni az illetékeseknek és ezáltal elejét veszik annak, hogy nem jogosított személyek is vághassanak a vágóhidon.

A margittai választás.

A margittai politikai pártok vezéremberei eldöntöttnek mondják a margittai választás eredményét. A kormánypártnak tudniillik legnagyobb erőssége volt a Rézalja, a hol román ajku választók laknak.

Órley Kálmán folyó hó 16-án tette meg körutját a Rézalján lévő községekben. Meg sem hallgatják a választók a kormánypárti jelöltet, sőt daczára annak, hogy ren-

dőri fedezet alatt ment, tüntettek ellene és szétszedték a községi jegyzők által fölállított diadal kapukat. Órley Kálmán Serbán képviselő kíséretében látogatta meg a falvakat.

Másnap, azaz folyó hó 17-én Szatmári ment a Rézaljára Gabányi Miklós orsz. képvis. és Sceopol joghallgató kíséretében. A kerület legmeszszebb eső községéből, Középsőről 3 szekér jött Szatmári elé 10-10 választóval egész Margittáig. Ezekhez csatlakoztak a bozsalyiak, cséhtelekiek, bisztra-ujfalusiak, papfalvaiak, úgy, hogy mire Közepekre értek, hatalmas kocsisor vonult be a lelkes lakosságu községbe.

Szatmári programbeszédeinek tulnyomó részét a lakosság rendreintése tölti be és folyvást arra kéri választóit, hogy óvakodjanak minden rendzavarástól és tartásukat tiszteletben a törvényt, mert máskülömben veszélyeztetik a biztos sikert.

A függetlenségi vezető férfiak eme méltóságos magatartásával szemben a községi jegyzők és közigazgatási hivatalnokok a legnagyobb mértékben terrorizálják a lakosságot, de ily eszközökkel sem képesek elcsábítani a választókat, mert ezek kijelentették, hogy semminemű körülmények között sem szavaznak a kormánypart jelöltjére. A kormánypart erősen hangoztatja, hogy valami meglepetést okoz a választás napján; beszélnek, hogy majd valami zavarást fognak inscenálni, amelyek következtében felfüggesztik a választást.

Erről a kedvteléséről tanácsos volna lemondani a kormánypartnak, mert ismerve a rendre ügyelő hatóságok piratlan „loyalitätsát“, könnyen vérontásra kerülne a dolog. A függetlenségi vezéremberek plakátokban és szétosztott kérelmekben kéri a polgárságot a rend fenntartására.

Vasárnap Széplakon volt Szatmári Gabányi kíséretében, hova Bályokról 25 tagból álló lovas bandérium, magyar ruhába öltözött lányok kísérték virágokkal árasztva el az egész utat.

A főtéren Kiss Ernő hangulatos beszédben üdvözölte Szatmárit s utána a jelölt és Gabányi beszéltek a lakosság legnagyobb lelkesedése mellett.

Délután Baromlakra mentek, melynek választói kijelentették, hogy egytől-egyig Szatmárra szavaznak. Gabányi felutazott Pestre, hogy interpellációt intézzen a kormányhoz, a margittai választási mozgalmak s különösen a kormánypart eljárása ellen.

Vasárnap 10 függetlenségi képviselő megy le Margittára, hogy a választáson a rendre felügyeljenek.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: nagytemplomban Mitrovics Gyula lelkész, kistemplomban Kovács Zsigmond h. lelk., újtemplomban Könyves Tóth Kálmán lelk., ispotály templomban Biró János s. lelk., csapó kerti imaházban Kovács János népisk. felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Sexty Kálmán eperjesi theológus fog istentiszteletet tartani.

Rákosi Viktor Angliában.

Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület képviselője, egy angol jóbarátja meghívására, a ki szintén képviselő, Londonba utazott, hogy a koronázási

ünnepélyeket végig nézze. Rákosi Viktor pár hetet fog Angliában tölteni, ígérte, hogy a Debreczennek is küld Angliából eredeti cikket.

Debreczen és a székelyek.

A Benedek Elek kiváló magyar író lapja, a „Magyarág“ visszatérve a debreceni székely-társulat megalakulására, a következőket írja: A debreceni székelytársaság a megalakulása alkalmából a székelykérdésről cikket ír a Debreczenben sóváradí Biró Géza, a társaság titkára. Nagy vonásokban jelzi a székely bajokat, aztán elismeréssel emlékezik meg a sajtóról, mely felhívta a magyar nemzet figyelmét a székelyek veszedelmére, megmozdult a magyar társadalom s a debreceni székelyeknek is meg kellett mozdulni ok. Azt mondja a cikke végén: „Mi sem késlekedhetünk! Debreczenben is vagyunk többen székelyföld szülőttei, de még százannian olyan debreczeniek, akik ha a magyar Alföld ölen születtek is szeretik testvérüket, a székelyt belátják, hogy ha a székelységet mentjük, úgy az egész nemzet érdekében munkálunk es akik nem sajnálják fillereiket es erkölcsi támogatásukat az ügy érdekében, hiszen ezt már többszörösen be is bizonyították. Ezért alakítottuk meg tehát mi debreczeniek is a székely-társaságot!“ — Ugyancsak a Debreczen szerkesztője, a jeles tollu Mórincz Pál figyelmezteti a székely-társaságot, hogy a választmányt egészítse ki lelkes, dolgozni kész férfiakkal s felpanaszolja — és jogosan — hogy a választmányba nem vettek fel újságírókat. Holott Debreczenben három napilap van, melyek mind nagy lelkesedéssel szolgálják a székelyakéziót. Meg vagyunk győződve, hogy a társaság vezető emberei sietnek helyreütni ezt a bizonyára nem szándékos mulasztást.

Miss Duncan és a városi tanács.

Ezen hangzatos cím alatt egyik lap-társunk ugyancsak pártfogásába veszi a nem Californiában, hanem a Dob-utczában született művésznőt és megleckézteti a tanácsot, a miért ezen lenge ruhájú hölgynek — vagy is az impressariójának — nem akarja meg engedni, hogy a tatarozás alatt levő színházban 50%-kal felemelje a helyárat. Nagyov helyes! Nem adnám oda sem ezen bayadérnak, sem a vigszínház néhány összeállott tagjának. Ha a nyári színházra megtakarított 45.000 forintot könynyelműen elköltötték olyan építkezésekre, a melyek mellett még mindig tatarozni szükséges, akkor hadd szíjja a publikum azon jeles férfiakat, akiknek jó voltából nyáron is téliszínházba kell menni az embereknek. Azon fenyegetés, hogy különben Miss Duncan a „Bika“ disztermében mutatja be művészetét, azhiszem, nem rettent meg a tanácsot, hanem még örül, hogy oda is jut közönség. Különbén mire való a diszterem? Nem ott van a 6000 forintot felépített orpheum helyiség, melyet a rendőrség jóvoltából már két éve nem használhat a consortium, mert tisztességes magyar orpheumnak nem adnak engedélyt, hanem tizedrendű circusnak igen. Hiába különfélek az izlések. Az említett lap cikke azonban igen jól jegyzi meg, hogy Komjáthynek megengedték a helyárat fel-emelését a dróton ránczigált repülő balett bemutatása alkalmából. Ez igaz! Ezt még az a bizonyos színűgyi bizottság tette, mely mint egy pagódlí mindenre „igent“ bölintott. Bezzeg most Makótól részben elvonják a fűtést is, hadd dideregjen a közönség télen. Hát olyan ügyetlen ez a Makó, hogy nem érti a csizióját annak, miként kell az ilyen dolgokat nyélbe ütni? Azt hiszi, hogy

csendben kintetből az illető Visszatér az ár lel meg. Ha mellett m lenge mü dolkozni, szórakozt Dankó né szokás, h tudni, ki házi alap Eze kor kiegé nács oda szinti ülő páholyokr gedi és v nultatja öreg pod izlik a só hogy a d pitői ily építettek vezet ne

A d bizottság gyűlésre szakértő de, mint holnap n

A p után 3 ó vargakerl szerint sz legjobb e figyelméb

Hir A h ban a hé Seluster Horváth dos Már hanna, N Imre—Pa dr. Varga rás—Var Juliánna, összesen

Ugy lozasi es 69 éves önálló gu csemő, S Pogacsás Adolf 74 2 éves g csemő, B Zámbo J Sándor Ilona 3 n é. háztar Kiss Juli zia 6 év éves doh na 4 hón bónapos tanuló, T Géza 23 szül. Rá Fülöp Z Gáborné háztulajd csecsemő Varga J

csendben? Kéréssel? A publikum iránti tekintetből? Dehogy. Téved. Nagy zajjal kell az ilyet csinálni. Palack durrogatás mellett. Visszatérve a görög plastika művésznőjére, az ár lelemelés semmi esetre sem adható meg. Ha telt ház lesz, egyszerű belépti díj mellett még úgy is busásan jövedelmez a lenge művészet. Jobb lenne már arról gondolkodni, hogy a kánikulában mivel lehetne szórakoztatni a város közönségét! Lányi, Dankó nem elégít ki, jó czirkuszt nem várni szokás, hanem meghívni. Csak jó lenne tudni, ki engedte elkölteni azt a nyári színházi alapot? Mikor gyűl ez össze megint?

Ezen hírünket egyébként lapunk zárta-kor kiegészítjük a tanácsi határozattal. A tanács odaengedi Miss-nek a színházat. A földszinti ülőhelyre, a földszinti és elsőemeleti páholyokra az 50% árfelemelést is megengedi és valószínűleg az ötös fogatot is kivonultatja Nyalka Nagy Pál huszárral és az öreg podesztával a tánczosné elé. Haj, mert izlik a só... Hanem azt kötve hisszük, hogy a debreczeni színház első, lelkes alapítói ily meztelen produkciók szolgálatára építették és alapították volna ezt az ugynevezett nemzeti színházat?

Elmaradt gyűlés.

A debreczeni ev. ref. egyház építettő bizottságát f. hó 22-én, délelőtt 11 órára gyűlésre hívta össze az elnökség. A gyűlés a szakértő küldöttség jelentését tárgyalta volna, de, mint illetékes helyről értesültünk, a holnapi napról elnapoltatik az ülés.

Kerékpárverseny.

A polg. kerékpáros egyesület holnap délután 3 órakor tartja meg házi versenyét a vargakerti (Miklós u.) pályáján. Értesülésünk szerint szép számmal neveztek és pedig a legjobb erők. Melegen ajánljuk a közönség figyelmébe a törekvő egyesület versenyét.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Schuster János - Takács Viola, Lovas Endre - Horváth Erzsébet, Hellenberger József - Gajdos Mária, Soltész Aladár Höltinger Johanna, Nagy Lajos - Staff Erzsébet, Magyar Imre - Papp Julianna, Nagy Menyhért - Fejlesztés Klára, Kardos János - Vértési Eszter, dr. Varga Kálmán - Sági Viola, Pál András - Varga Zsuzsanna, Nádas József - Kozma Julianna, Novák Miklós - Zagyva Julianna, összesen 12 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Pongor János 69 éves kisbirtokos, Tóth Mihály 89 éves önálló gubas, Tóth Sándor 5 hónapos csecsemő, Sűvegi Zsuzsanna 9 hónapos csecsemő, Pogácsás Imre 9 hónapos csecsemő, Mayer Adolf 74 éves nyug. őrnagy, Fettman Ilona 2 éves gyermek, Fekete (fiu) 1 napos csecsemő, Bocskai József 21 hónapos csecsemő, Zámbo József 9 hónapos csecsemő, Nagy Sándor 10 hónapos csecsemő, Szemere Ilona 3 napos csecsemő, Csonka Erzsébet 27 é. háztartásbeli, Stock I. 17 é. háztartásbeli, Kiss Juliána 3 napos csecsemő, Vaji Alóizia 6 éves gyermek, Gerőcz Julianna 19 éves dohánygyári munkásnő, Major Julianna 4 hónapos csecsemő, Steiner Fáni 21 hónapos csecsemő, Erdei János 17 éves tanuló, Tóth János 5 éves gyermek, Kalil Géza 23 éves hivatalnok, Szegedi Istvánné szül. Rácz Erzsébet 24 éves háztartásbeli, Fülöp Zoltán 6 éves gyermek, özv. Kiss Gáborné született Papp Julianna 50 éves háztulajdonos, Fábrián Sándor 20 napos csecsemő, Braun Ignác 48 éves alkusz, Varga Julianna 2 éves gyermek, Hajdu

Istvánné, született Kiss Borbála 31 éves háztartásbeli - Miklós Miksa 32 éves géplakatos, Jánosi Etel 2 hónapos csecsemő, Vedres Erzsébet 10 hónapos csecsemő, Hadnagy Gergely 42 éves ny. pálya felvigyázó, Dézsi Eszter 10 hónapos csecsemő, Fenyő Lajos 1 napos csecsemő és 1 halva születés. Összesen 39. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 54 születési esetet (23 fiu 31 leány) jelentettek be, úgy a születések 16-al mutak felül a halálozásokot.

Kik pályáztak a tanítóképezdei tanárságra?

Tegnap déli 12 óráig a kitűzött határidőig 7 pályázat érkezett Kiss Áron püspök-höz a tanítóképezdében megüresedett tanársékre. Pályázók nevei: Esztergályos Ágost petrozsényi főgymnáziumi tanár, Juhász Sándor szent-leányfalvi lelkész, Barcsa János hajdu-nánási gymnáziumi tanár, Gulyás János tanárjelölt, Bátor György halasi főgymnáziumi, Pátkay Imre kunszentmiklósi főgymnáziumi tanár és Koczog András tanárjelölt. A pályázók okmányait tegnap utalta át Kiss Áron a tanítóképezde tanárkarához, mely a véleményezés után felterjeszti a névsort a közös tanárkarhoz. Innen az igazgatótanácshoz kerül a névsor, mely megteszi a végleges kandidációt, hogy az e hó 30-án összeülő tanárválasztóküldöttség megválaszthassa Somogyi Pál utódát.

Előléptetések a debreczeni üzletvezetőségénél.

A magyar államvasuti főtisztek előléptetése is leérkezett már az államvasutak igazgatóságától. A névsorban ott találjuk a következők neveit, kik a debreczeni üzletvezetőség köteleikébe tartoznak: Balogh József és Laszallner Kálmán felügyelők (4400-ról 5000-re), Fialka Miksa, Jeney István főmérnökök, Leska Ferenc és Bahunek Ignác főellenőrök (4000-ról 4400-ra.) Török Lajos, Margaretha István, Stenczel Lajos és Mády Imre főellenőrök, Stolarski Károly, Bauer Antal és Kereszthy Béla főmérnökök (2800-ról 3200 ra.)

Nyilvános számadás.

A következő sorok közlésére kértünk fel: A függetlenségi kör által f. 1902. június hó 15-én, a kör házalapja javára rendezett nyári táncvigalom és hangverseny alkalmával befolyt belépti jegyekből 392 korona; felülfizetésekből... kor. összesen... A kiadás: 238 k. 44 fillér, tiszta maradvány... k... f. Felülfizettek: B. Nagy János, Pongó Lajos 20-20 koronát, nt. Kiss Albert, Tunyogi István, N. K. J., Abraham László, Kovács Gyula országgyűlési képviselő, Harangi Sándor, Thaly Kálmán orsz. képv., nt. Dicsőffy József 10-10 koronát, Herczeg János, Kertész Mihály, dr. Fejér Ferencz, Tóth Gergely, Hoffmann és Kronovitz 5-5 koronát, P. Papp Ignác, Dávid Mihály, dr. Kocsár Gábor, id. Kertész János, Kertész Imre, Öry Mihály, ifj. Kertész István, Kovács János, Jeney Miklós, Dankó Béla, Kulcsár Gábor, id. Kertész István, Pálfi Ferencz, Kovács Lajos, L. Nagy Balint 4-4 koronát., N. N., Benkő Károly, Oláh Károly, dr. Varga Lajos, Abraham Dezső, Saff János, Székely Imre, Doszpoly János 3-3 kor., Csobán J., Komlósi I., Tassi M., Szőke J., Kiss András, ifj. Pósalaki Mihály, Teremi Gábor, Hegyi Endre, Tóth Sándor, Szendi Imre, Bencze Mihály, Kerékgyártó József, Bányai Péter, ifj. Piros József, ifj. Kovács Ferencz, Köblös József, Pírós József, Batori Sándor, Kaszás István, Kovács Ferencz, Horkay Lajos, Kertész László, legifj. Bányai

István, Kéki Sándor, ifj. Mikó József, Dávid Sándor, Sz. Szabó László, Szabó József, Nagy Lajos, Németi János, Iklódi János, Csontos Péter, Pető Lajos, Ormós József, Nagy József, Zombor Imre, Kerékgyártó László, Schaf Jánosné, Erdélyi Ferencz, id. Bányai István, Salánki Mihály, Alföldi Gábor 2-2 koronát, Kovács István, Szabó Kálmán, Sarkadi Ferencz, Nagy János, N. N. N. Kun János 1-1 koronát, összesen 322 koronát, mely szives adományaikért hálás köszönetét fejezi ki a kör nevében a rendező bizottság.

Elhunyt pályafelvigyázó.

Gyászlevelet vettünk. Egy debreczeni derék pályafelvigyázó halálát jelenti. Néhai Hadnagy Gergely nyugalmazott M. A. V. pályafelvigyázó f. hó 20-én, életének 42-ik, házasságának 17 évében hosszas szenvedés után csendesesen elhunyt. Az elhunytat az ev. ref. vallás szertartása szerint f. hó 22-én d. u. 3 órakor temetik a közkörházból a Hatvan-utcai temetőbe. Bánatos neje, egyetlen leánya és rokonsága gyászolja az élte delén elhunyt munkás férfit.

Érdekes ujtás a színházban.

Érdekes és életre való eszmét pendített meg Bodnár Géza banktisztviselő azzal, hogy a városi tanácstól a színházban alkalmazandó u. n. reclame előfüggöny felállítására kért engedélyt. Fővárosok, mint Budapest, Bécs, Páris, London, Prága stb. legelőkelőbb színházaiban már évek óta vannak ilyenek használatban és igen üdvösnek és czélszerűnek bizonyultak. Ha figyelembe vesszük, hogy a kereskedelem és ipar terén a reclame-ok mily fontos szolgáltatásokat teljesítenek s ha tekintetbe vesszük városunk élénk s minél inkább nagyobbodó idegen forgalmát, az eszmét a helyi kereskedelem és ipar érdekében pártolásra méltónak tarjuk, annyi-val inkább, mert Bodnár Géza a realist, az ideálisal egyeztetni össze. A függönyt saját költségén állítaná fel és ezért évente 500 forintot volna hajlandó fizetni a tanács által megjelölt eszményi czélra, például az egyetem alapjára, tisztviselői, vagy színész nyugdíjalapra. Megemittjük még, hogy Linhart nevű színházi festő is adott be hasonló vonatkozású folyamodást. A tanács mindkettőt kiadta a színházi bizottságnak véleményadás végett.

A debreczeni Kereskedelmi és Iparkamara

az 1902-ik évi június hó 26-án, csütörtökön délután 3 és fél órakor, a kamara új székházának (Piacz-utca 60 sz.) tanácskozó termében rendes közgyűlést tart, melyre a kamarai tanácsosokat meghívja Szabó Kálmán elnök.

A Petőfi dalkör.

Debreczennek egyik népszerű és életelen kultur egyesülete f. hó 28-án, szombaton a nagyerdei vigadóban dal, zene, szavaltat és tánczczal egybekötött nyári e-télyt tart. Belépti díjak személyenként 2 korona, családjegy 3 személyre 4 korona. Belépti jegyek előre válthatók: Csáthy Ferencz, Márton Gyula és ifj. Gyürky Sándor üzletében. Az estély műsora: 1. „Nyitány”: Magyar testvérek zenekara által. 2. „Király-Hymnusz Hubertól, előadja a dalkör. 3. „Vig szavaltat”, előadja Brinke Gábor ur, a budapesti színiakadémia növendéke. 3. „Kurucz nótá” Méderől, előadja a dalkör. 5. „Kossuth-nóta” Gaáltól előadja a dalkör. 6. „Népdal-egyveleg” Méder Mihálytól. Előadja a dalkör.

Hány katona jön Debreczenbe?

A polgárság körében nem open a leg jobb benyomást keltette az a hírünk, mely ben jeleztük, hogy e hó végével negy ezred katonaság érkezik Debreczenbe s hosszabb ideig tartózkodik itt. A katonaugyosztály ezt a hirdetést azzal a felhívással kapta, hogy gondoskodjék a tiszték s a legénység elszállásolása iránt. Olah Karoly tanácsnok ezt a nehéz feladatot nagy körültekintéssel s fáradhatatlan utánjárással oly sikeresen oldotta meg, hogy kiérdemelte a közönség teljes elismerését, amennyiben keresztülvitte, hogy az ide érkező negy ezred katonaságból egyetlen egyet sem kell elszállásolni a lakosságnál s a tiszték közül is csak azokat szállásolják el, kiknek a szállodában nem jut hely. És a katonai állomásparancsnokság, hogy a lakosságot megkíméljek, megnyugszik Olah Karoly a ma intézkedésébe, hogy az ide érkező katonákat a péterfia-utak tanyában s a barakban szállásolja el, egyidejűleg tudatja az állomásparancsnokság az ide érkező katonák létszámát, érkezési idejüket s tartózkodatuk időtartamát. A budapesti 1 honv. gyalogezred 4 zászlóalja e hó 28-án érkezik ide s 30-ig marad itt; a gyulai 5. honv. gy. ezred 3-ik zászlóalja ugyancsak 28-án érkezik s július 13-ig marad itt, a gyulai 2 honv. gy. ezred 1 es 2-ik zászlóalja június 30-án érkezik s július 13-ig marad itt, a budapesti 1 honv. gy. ezred 4 zászlóalja jul. 14-én tér ismét vissza és 16-ig marad itt és végül a nagyváradai 4. gy. ezred 3 zászlóalja július 1-én érkezik ide és július 22-ig marad tiszt. Összesen 13 törzstiszt, 133 főtiszt, 2164 legénység és 107 ló jön Debreczenbe. A lovakat kibérelt istállóban helyez el a tanácsnok.

Aron Manó meghalt.

Lapunk zártakor vesszük a hírt, hogy a debreczeni kereskedő világ ösmert, régi tagja Aron Manó nagykereskedő d. u. 2 órákor lakásán hirtelen elhunyt.

A debreczeni selyemtenyésztési intézet bizalmi embere.

Jeleztük, hogy Bezere dj min. tanácsos, országos selyemtenyésztési főfelügyelő megkereste a tanácsot, jelöljön ki egy bizalmi férfiut, ki a Debreczenben letesített selyem hernyó tenyésztési intézetnél a gu-bók beváltása alatt az állammal szemben a tenyésztők érdekeit képviselje. A tanácsnok ma jelentette be Simonffy Imre polgármester bizalmi férfiúnak dr. Hegedüs Pált je-löltek ki, aki szakértő is a téren. A tanács bizalmi férfiú kijelöléséről jelentést tesz az országos selyemtenyésztési felügyelőnek.

Szell Kálmán stiklije.

A labancságból Szell Kálmán meste rileg remekelt. Ne hogy a Kossuth Lajos születésének a századik évfordulás ünnepe-be belekeveredjék a nemzet hivatalos kormánya és képvisellete, királyi leirattal október hatodikáig napoltatta el a ház üléseit. Ez a felhaborító eljárás bizonyosága, hogy esuf bécsi szell ő kegyelme is.

A kuria döntése a Blau-féle 150,000 koronás perben.

Egyik közelmúlt számunkban jeleztük, hogy a legfelsőbb bíróság tegnapi tüzte ki a tárgyalást abban a kártérítési perben, melyet 150 000 korona erejéig Blau Gyula miskolci vállalkozó indított abból kifolyólag, hogy a városi tanács, miután a közgyűlés a városháza építését elhatározta, az építést Blau Gyula miskolci építési vállalkozóra

bizta, ki azonban, habár az építéshez szükséges felszereléseket Debreczenbe szállította nem kezdte meg az építkezést, mert felebbezés folytán a közgyűlés a városháza építését elodázta, levette a napirendről. A város ellen indított kártérítési per évek óta folyt s a város főügyésze Abraham László oly sikeresen járt el ez ügyben, hogy ugy az első, mint a másodfoku bíróság Blau Gyulát perveztesnek nyilvánította. A keresetével elutasította. — A másodfoku bíróság azonban már módosított az ítéleten annyiban hogy míg az elsőfoku bíróság a néhány ezer koronára felmerült költségek megfizetésében a perveztes felet elmarasztalta, a másodfoku bíróság a perköltséget kölcsönösen megszüntette, illetőleg mindegyik fel viseli a maga költségét. Blau Gyula még ekkor sem nyugodott meg az ítéletben, feliebbezett a kuriahoz. Az utolsó fórum, a kuria tegnap végre befejezte az évek óta húzódo pert. A város képviseletében a tárgyaláson jelen volt Abraham László főügyész. A kuria egész delelőt foglalkozott a kártérítési perrel s Abraham László itt is oly sikeresen védte a város érdekeit, hogy a kuria Blau Gyula építést keresetével együtt végleg elutasította s a költségeket kölcsönösen megszüntette. A főügyész által megsürgönyözött eredmény érthetőleg örömet keltett a város-házban.

Villamos vasut és villamos világítás

A közgyűlés utasítására a városi tanács és a világítási bizottság még a múlt év folyamán tárgyalásokat kezdett a Helyi Vasut Igazgatóságával, hogy a villamos vasut és villamos világítás kérdése megoldható legyen. A terv szerint a város a jelenlegi világítási vállalat keretében építette volna a villamos telepet, mint a légszuszgyár kiegészítő részét, a vasut pedig a villamos üzemhez való áramot ezen városi teleptől vette volna. Ekép a vilamos telep jövedelmezősége biztosítva lett volna és a helyi vasutnak is meg lett volna könnyítve az átalakítás, mert nem kellett volna külön vilamos telepet építeni. A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre, mert a villamos áram árára nem tudtak megegyezni. Most a Helyi vasut új ajánlatot adott be. E szerint a villamos telepet a vasut építené fel és ő adna el a városnak illetőleg a világítási vállalatnak áramot, mely a halozatot a város utcáira kiterjesztené és a fogyasztók részére a villamos világítást teljesítené. Ekép a közönség régi óhaja a vasut villamosítása és a világítás megvalósíthatnák anélkül, hogy a város concessiót lenne kénytelen adni, ami a saját világítási vállalatára káros lehetne.

Alapítványi pályázat.

A Debreczeni Első Takarékpénztár az 1902/3 iskolai évre ezennel pályázatot hirdet 2 alapítványi, 6 600 koronás ösztöndíjra. Ezen ösztöndíjra pályázhatnak mindazon magyarországi illetőségű, szegény sorsu egyének, a kik a kereskedelmi szak-mában, a képző és iparművészetben vagy a mezőgazdaság és ipar terén végre a művészet és tudományok más ágazataiban magasabb kiképzést óhajtanak szerezni. Kel-lőleg fölszerelt pályázati kérvények 1902 július 15-ig küldendők be a Debreczeni Első Takarékpénztár igazgatóságához, a hol további részletes fölvilágosítás nyerhető.

Mint értesülünk, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank, ezen előzékenységeről általánosan ismert, előkelő fővárosi pénz-intézet újabbban jelzálogosztályt nyitott s ajánljuk mai számunkban megjelent ide vonatkozó hirdetését különösen gazdaközön-ségünk figyelmébe.

Az országghírű szegedi kender-zsákok, vizmentes ponyvák, vitorla vásznak és juttaszákok egyedüli raktára **WIENER ADOLF** kölcsön zsák- és ponyva-üzletében Debreczen, Kossuth-utca 27.

Nyilatkozat.

Hosszabb idő óta élek kizárólagosan a szolyvai vízzel és úgy magamon, mint praxi-somban kitünő hatást tapasztaltam. **Dr. Szabó István** Rakamaz.

A szolyvai ásványvíz kitünő üdítő ital. A savanykás kerti borokkal vegyítve rend-kívül kellemes.

A közönség köréből.*

A nyulas kantin bérletére vonatkozólag több helyi lap tegnapi számában az közöltetett, hogy a városi tanács a bérletet a legtöbbet ígérő eddigi bérletnek Tihanyi János ügyfelemnek azért nem javasolja majdan a közgyűlés előtt kiadni, mert Tihanyi János ellen a katonaságnak panasz-sza van s mert a bérösszeget is rendetlenül fizeti. Hogy a tanács ilyen javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, igaz, de kénytelen vagyok már e helyen kijelenteni, hogy az említett kétindok nem felél meg a valóság-nak. Tihanyi János 14 év óta birja a bérletet és amai napig egy fillérel sincs hátralékban. A katonaság részéről pedig soha ellene panasz nem volt, nem lehetett, amint azt a birtokomban levő s nálam bárki által a nap bármely órájában megtekinthető. A katonaság részéről naponta fölvetett szemlelkönyv igazolhatja. Ezen nyilatkozatot pedig ügyfelem érdekében és megbizásából nem azért teszem, mintha ezzel a közgyűlés határozatának praedjudikálnakarnék, hanem csak azért, hogy a szintén érdekelt katonaság és nagy közönség megtévesztését elhárítsam. Különben Tihanyi János igazának a közgyűlés előtt is meglesz a maga szószólója, a ki kifogja mutatni a tanácsi határozat megok-tásának hamisságát épügy, mint azon indok-los valóságát, a melyek Tihanyi Jánosnak ez ügyben teit felebbezésében felsorolva vannak. Debreczen, 1902 évi június 21-én.

Dr. Révi Nándor.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelős-séget a Szerkesztőség.

Nyilttér.

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

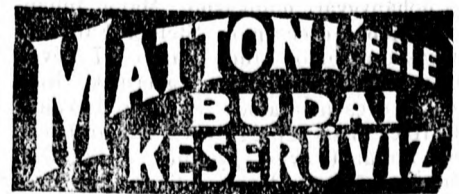
gyógyhely Budapest (Budán.)

Idény: **április 15-től október hó 15-ig.**

Kiváló gyógyhatással bir **női bajokban és al-
teti bántalmakban.**

Rendelő orvos **dr. Polgár Emil.**

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó ven-déglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

legjobb hajtószér.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszer-kereskedésben.

A legjobb és legégszűszőbb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
vegyületek ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚ-KIVÉ

eltja a szomjat, hűsít és felfrsít egyaránt. A legjobb
szer a nyári hőség tikasztó hatás ellen.

A bőrápoláshoz!

A Berger-féle gyógy és higiénikus szappanok 1868 óta mindig fokozottabb közkeveltségnek örvendnek ez a legtávolabbi országokban is ismeretes. A Berger-féle szappan gyógyereje és desinfectáló hatásával ezeféleképpen kipróbáltott és mint nélkülözhetlen használtatik a mosdások és fürdéseknél.

A mindennapi használatra szolgál a Berger-féle Glycerin kátrány szappan. A Berger-féle gyógy és higiénikus szappan az ország minden gyógyszerárában kapható és minden darabon ezen védjegy látható.

Gyomorégés, hányinger,

bőfőgés, fejfájás, erős szívdobogás, álmatlanság, időközi hányás, többnyire a gyomor s bél megbetegedés jelei, amelyet nem szabad figyelmen kívül hagyni. Igen ajánlatos ennek elkerülésére Rohitsl „Templomforrást” inni, mely orvosoktól általánosan rendeltetik. A Rohitsl Styriaforrás erősebb s ezért csak időszakonként iható. Magyarországi rakta: Hoffmann Józsefnél Bpest Báthory-u. 8.

Táncz-intézet.

Van szerencsém az igen tisztelt szülők becses tudomására hozni, hogy a „Korona” című táncsteremben (csapó-utca 17.) július hó 2-án, szerdán az iskolai szünidőre (július és augusztus)

Táncztanfolyamot

nyitok, kizárólag tanulóknak részére. felnőtteknek este 8-tól 10-ig) hétfőn, szerkisebb növendékeknek d. u.) dán és pén-5-től 7-ig.) teki napon.

Iparos coloné jul. 10-én, csütörtökön nyílik.

Tanórák: kedd, csütörtök és szombat este 8 órától 10-ig.

T a n d i j: 5 forint

Beiratásokat elfogadok a mai naptól lakáson bármely időben, vagy este a tánciskola helyiségében. — Lakás csapó-utca 17.

Teljes tisztelettel
Schaf János
táncztanító.

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányú zongoráit, hegedűt és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Eladó részvények. 19

db. b.-újvárosi takarékpénztári részvény eladó. Ulrich J. Első takarékpénztár.

Eladó fák. 750-ből választva 600

szálfa eladó. Ugyanott kifaragott lábfa és szilfa szinte kaphatók, valamint 2 1/2 öl varga tűzifa eladó. Honved-u. 62.

A sámsoni Kulcsár

kerti 9 nyilas szőlő minden felszereléssel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban.

A halápon 25 hold

föld, mely cukorrépának is alkalmas, közel az állomás rakodóhoz, eladó. Czim a kiadó hivatalbñ.

A köntöskertben I és

félnyilas szőlő új cserepes pajtával eladó. Czim a kiadóban.

Berettyó-Ujfaluban

a legjobb forgalmu helyen, a főtéren egy hentesüzlet lakással vagy a nélkül, továbbá még egy üzlethelyiség kiadó.

Értekezhetni Feldmann Ignácznál Berettyó-Ujfaluban.

Haszonbérbe adás.

A debreczeni ev. ref. egyház iskoláztatási alapjához tartozó 362 kat. hold 1300 □ öl szepesi földbirtok, mely most Öry Mihály ur haszonbérletében van, f. 1902. é. okt. 1-től számítandó 12 évre a presbyteri gyűlés rendelkezése nyomán az ev. ref. egyház táncstermében 1902. évi jul. 3-án d. u. 4 órakor tartandó nyilvános árverésn haszonbérbe adatik. A haszonbérletre nézve az árverés megkezdéseig zárt ajánlatok is adhatók be, melyek a nyilvános árverés befejezése után bontatnak fel. Az árverési részletes feltételek az ev. ref. egyház hivatalában a hivatalos órák alatt Hódy Béla levéltárnoknál tekinthetők meg.

Debreczenben, az ev. ref. egyház presbyteriumának 1902. é. jun. 15-én tartott gyűléséből.

Az elnökség.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utczárol május hó 1-től tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácsozat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelősség mellett) szóval minden építkezési muukákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szives pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan es pontosan eszközölök. Költségvetés bérmentve.

500 forintot

fizetek annak, aki Bartilla fogvizének használata mellett, melynek üvegje 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) Bartilla-Wiukler Ed., Wien, 19/I. Sommergasse I. — Kapható Debreczenben Mihalovits István a „Kigyóhoz” ezimzett gyógyszerárában. Tóth Béla gyógyszerész. Határozottan kérjük Bartilla-féle fogvizet. Hamisítás feljelentéseért jó díjazás adatik.

Peronospora ellen legjobb a

Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 krajczár.

Gyümölcsfák permetezésére a

Gyantalisztes kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth utca.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg ezimét G. 51. sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Mercur” Nürnberg Mendelstrasse 23.

Restitutionsfluid
Kwizda féle Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 üveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál elő-és uterósi-150l, fiézamoknál, mák merevségénél stb., az idomlásnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kaphat Ausir. — Magyarországon valamennyi gyógyszerárában és gyógyszerkereskedésben. Főraktár. Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Kornenburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

Budapest, V., Dorottya-utca 6. sz. saját ház.
Befizetett részvénytőke 30 millió korona.

A bank újban a

jelzálog üzletet

vette fel üzleti körébe.

Jelzálogkölcsonöket engedélyez földbirtokokra

és városi nagy bérházakra saját kibocsátású 4 százalékos záloglevelek

alapján 20 éves 30, 40, 50, 60, 65 és 70 éves törlesztésre a legelőnyösebb feltételek mellett.

A benyújtásokat a leggyorsabban bonyolítja le; minden megkeresést 48 óra alatt válaszbán részesít.

Szőlőművelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskenkezéséhez, valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok, továbbá a szegecs és tormáncs teljes kiirtására

MAYFARTH Ph. és TÁRSA-féle

szabadalmazott önműködő úgy hordozható mint kocsi szerelt

„SYPHONIA”

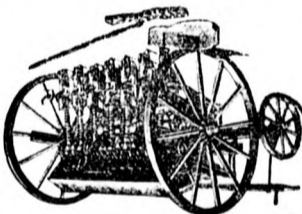
fecskenedő, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyús nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permétezik. Ezen fecskendőknek már sok ezre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitáztalan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

MAYFARTH Ph. és TÁRSA legújabb szerkezetű

„AGRICOLA”

tolóvetőkerék-rendszer vetőgépei. Mindennemű nagy- és különböző magmennyiség számára, változókerék nélkül, dombon avagy síkon a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legelőnyösebb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz-megtakarítást teszik lehetővé. Különböző méretű szántó- és szalmápresek kézi használatra, kukorica-motzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostak, tricourók, ekek, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szabadalm. mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Több mint 490 arany-, ezüst- és bronzéremmel — kitüntetve. — Kimerítő árjegyzékek és elismerő kiratok kívánatra ingyen küldetnek. Képviselek és ismételődek alkalmazzatnak.

Évenkénti előállítás 39 millió szelencze.

NESTLÉ-FÜLL

gyermekliszt

Teljes táplálék csecsemők és gyomorbetegség számára legjobb havasi tejet tartalmaz.

Naponkénti tejfogyasztás 184000 liter.

Klimatikus gyógyfürdő

Szolyva-Hársfalva

Hidegviz-gyógyintézet

(BEREGMÉGYE.)

(Vasuti állomás.)

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

Gyógyeszközök:

Hidegvizgyógyintézet, vasas és égvényes savanyuvíz és fürdők, ez idén ujonnan és czélszerűen átalakított sós és fenyőbelégzési intézet, villany-massage, természetes melegtej, juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Jármánymentes hely. — Gyógyszertár. — Állandó fürdőorvos. — Két vendéglő.

Kitünő ellátás és lakás.

Gyógyjavallatok:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj és lépdegánatok, vizeletgyagur, specifikus s görvélyes esontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Verbajok, közhvény, görvény, bujakór, delirium trem. potat. Nőibajok, fehérfolyás, sápkór, havi zavaroknál.

Elsőrendű cigányzene.

Idény: májustól októberig.

Prospectussal és egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a fürdőigazgatóság.

SZABADOS és ROSSI

vizvezetékek és világítási vállalat

DEBRECZEN

Piacz-utca 58.

Légszesz és vízvezetékek

CLOSETEK

és csatornázások,

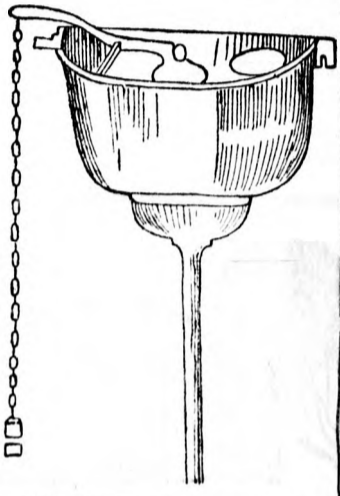
SZIVATTYUK

Fürdőberendezések

és Gőzfürdők

stb. berendezésére.

Kőanyagcsövek raktáron.

Jensen-Celcaop

Vastartalmu, tápláló erősítő és vérképző, kellemes ízű, könnyen emészthető.

Kérdezősködjünk orvosainknál.

Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Hajdumegyére Muraközy László gyógyszer-nél.

A »borszéki borvíz« a savanyuvizek királya.

Borszék gyógyfürdőn

(900 m. magasságban. Erdély, Csikmegye)

A fürdőidény június hó 15-től szeptember hó 15-ig tart.

Gyógytényezők: Hús, özondus levegő. Kitünő különböző vegyi összetételű mesés gazdag borvíz források, köztük a világhírű „Borszéki főkút”, a savanyuvizek királya, az erős vasas Kossuth-kuti, a páratlan József főherceg-kuti s a gyomorbarajosok nélkülözhetlen itala: a Boldizsár kuti s'ib. Szénsavas hideg tükör fürdők, a világon egyedül álló Lebegő, Sáros, Lázár, O Sáros.

Ujonnan berendezett szénsavas, meleg pezsgő fürdők, lápsós, fenyő fürdők, hidegviz gyógyintézet, massage és villamosítás.

Szállodákban és külön álló villákban 600-nál több szoba áll rendelkezésre. A fürdő helynek 30 klm meghaladó jól gondozott sétánya van. A fenyvesek rengetegei között közeli és távoli, gyönyörűbbnél gyönyörűbb vidékekre kiránduló helyek. Posta, távirda, esendőrség, fürdő orvos van.

Naponta cigányzene.

Közlekedés: Sz.-Régenig, Madéfalvaig vasuton. Szász-Régentől naponta gyorskocsi járat, váltott lovakkal. Gyorskocsira előjegyezhetni Kalusz Dániel vállalkozó Sz.-Régen.

Felvilágosítással, prospectussal (több nyelven), árjegyzékkel díjmentesen készségrrel szolgál

az igazgatóság.

A borszéki borvíz megrendelhető: igazgatóság, Borszék.

A világ minden tárlatán első kitüntetést nyert. Milleniumi nagy éremmel is kitüntetve.

Kapható mindenütt. Debreczenben Gsanak I. Szabó Zs. Ge. Réby F. utóda. Főlegyházy és Kossok G. utrak üzletében.

A m. kir. államvasutak gépgyárá-
nak lokomobil cséplőgép és „MIL-
LENNIUM” aratógép gyártmányai a
parisi nemzetközi kiállításán leg-
nagyobb kitüntetést, a GRAND
PRIX-t nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci körút 32-ik szám.

ajánlja a magyar kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GÖZCSEPLŐKÉSZLETEIT
14, 16, 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT s végre

„MILLENNIUM” legújabb szerkezetű fűkaszálo, marokrakó és kéveköto
aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resicai mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-
rendszerű aczelöntésű ekefűvel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő: MÁRKUS J. Debreczen.

Tusnád-fürdőn,

a Székelyföld leglátogatottabb fürdőjében, a
vasuti állomástól 5 percre, a vonatról is
szembetűnő helyen van az

IDA-VILLA.

A villát fenyves környezé; hátát a
Csomád-hegy védi, szemben véle a regényes
Sólyomkő, alatta az Olt völgye, melyre a
villa verendáiból gyönyörű kilátás nyílik, mel-
lette vonul el a közönség legkedveltebb sétá-
utja, az u. n. régi országút. A mélyen ala-
pozott, egészen termésköböl és téglából épült
villában kiadó 8 tágas, világos, száraz szoba
és egy nagy terem. továbbá 6 souterrain hely-
ység, melyek konyhákul és cselédszobákul
használhatók.

A szobákban modern butor, matracos
ágy, finom ágynemű, kényelmes pamlag, vas-
kályha. Egy szoba ára kiszolgálással havi
100—120 kor., egész évadra 180—250 kor.
A lakással reggeli és uzsonna is kialakudható.

Kiváló tisztelettel

Katz Ida

DEBRECZEN, Kossuth utca 24-ik szám.

Tusnád-fürdő, Ida-Villa.

Ártézi és szivattyus kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok
részére, valamint saját készítményű szivattyuk
felállítására és javítására jutányos feltételek
mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kuturó mester és vállalkozó, ki 16 év le-
folyása alatt

200-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímemre Debreczen,
Varga-u. 20. intézendők.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni szövetek.

Egy szelvény 3.10 mt.	frt 2.75, 3.70, 4.80 jó	valódi rya- p- szövetek
hosszu, teljes uri öl-	6. — és 6.90 jobb	
tönyt (kabát, nadrág,	7.75 finom	
mellény) ad ára csak	6.65 finomabb	

„10. — legfinomabb”
Egy szelvény fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltő
szöveteket, turista lödéneket, legfinomabb kangarnokat stb.
küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert
postógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Minták szállítáért jótállás. A
magánfelek előnyei tetemesek, szövetet közvetlenül fenti
cziótlól a gyárhelyiségből rendelni

szőlő peronoszporája ellen

való védekezéshez legjobb anyag a Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban a kilogramm 60 fillér

10 és 5 kilogrammos zsákokban a klgr. 64

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez jobban tapad, mint a réz-
gálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar óvári m. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása
kísérletének fényes eredménye, számos magyar gazda bizonyítványa
bárkinék díjtalanul megküldetik.

Bordói por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a
burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és
baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V. Alkotmány-u. 31 sz.

Viszontelárusítók kerestetnek!

Egyedül valódi angol THIERRY BALZSAM

Közegészségügyilleg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
in Pregrada
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer
a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít
a legrégibb bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi
torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor,
szélgörösöt s a tagrágatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít
a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az
étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, füres fogaknál
és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűf-
fogést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál,
u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél,
megszünteti a fejfájást, szagatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vi-
gyázzunk a mellékelt zöld mezű apácza-védjegyre! Hamisításoktól legjobban óva-
kodunk, ha egyenesen gyárból Ausztria-Magyarország minden állomására franco
rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában
4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előfizetés vagy összeg után-
vétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor
is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle Centifolia
kenőcsöt használják, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utsl-
érhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az
orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak
s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg,
szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinóvés, képződmény, karbnukulus és
ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábnak járás közben történt kisebélése, fagyás és ége-
tés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás
stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Termédek előismerő levél
megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke
des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyháfásában utóierhetlen
szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal
télien nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen-bevárható az orvosi se-
gély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a
pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlőben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártal-
matlan szerből. A hol nem bonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim:
Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Homlokzat-festék-gyár
Kronsteiner Károly Bócs. III., Hauptstr. 120.
(saját kúrában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyárítársulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészen földhatók, száraz állapotban, poralakban és 46 különböző mintában különként 16 krtól fölfelé szállítanak és ami a festék színtisztségét és tartósságát illeti, azonos az olajfestékkel.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve.

Divatos

Női mosó ruhaszövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört keimék,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Indisch-foulard Savannah,
Chiné csikos es kockás vászna!

m é t e r e 27 krajczár és 32 krajczár.

Szerb és Csalány vásznak
15 krtól 22 krig.

Turista ingek nagy választékban

Z abó Lajos fiai czégnél
Debreczen, Rózsatér.

Virágágyak

beültetéséhez

Szőnyeg-növények

jutányos árban kaphatók

Collegiumi fűvészkertben.

Alkalmi vétel.

A Széchenyi-utca végén
a nagy vásártér mellett
fekvő 4000 ö l föld gyár
vagy háztelkeknek eladó.

Értekezhetni **Dorsch**
Hugó asztalos urnál Deb-
reczen, Nagyvásártér.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és mór fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.
Ivó, fürdő és területi gyógy mód.

Kitünő sikerű vérszegénységnél, súlyos betegségek testi és szellemi tul-
erőltetés után, különösen pedig **női bajoknál.**
Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyveserdők között, ké-
nyelmes lakások és kitünő ellátás mérsékelt árak mellett. Állandó fürdőor-
vos: dr. PLATZER SÁNDOR volt egyet. tanársegéd Kézmarszky tanár udv.
tanácsos egyetemi női klinikáján.

Kitünő vendéglő és jutányos árak mellett. Etkezés a la carte vagy pen-
zióban. **Posta távirda állomás (Lublófürdő). Zónajegyek.**

Elő- és utósaisonban tetemes árkedvezmény lakás, fürdők, étkezésnél.
Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 koronától kezdve.
Az ásványviz (Amália forrás) friss töltésben kapható a forráskezelő-
ségnél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál

az uradalmi fürdőgondnokság.

Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Nb. Az ásványvizeladásra elárusítók kerestetnek.

Borosznó gyógyító fürdő. Stauböl (por olaj)

Zólyomgyében.

— Vasuti állomás. Posta és távirda. —

Vadregényes fenyvesék közepette. Tiszta, ózon-
dus levegő. Erdei sétautak. Magas forrású vízze-
ték. A glaubersós gyógyforrások kitünő hatásuk,
vevény és idült gyomor és bélhurut, máj és hólyag
bajoknál.

Hidegvíz gyógyító intézet.

Masszázs, villamozás, Kneipp-féle gyógyító-
mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Állandó fürdőorvos: Lucy Gusztáv dr. Gyógy-
szertár, Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene. Lakásár
8-16 kor. egy szoba heti bérlet ágynemével együtt:
Ékezés: levés 20 fl. főzelék 60 fl. tészta 50 fill.,
sültek 80-1.20 fl. étlap szerint.

Bővebbet alulirt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos

Besztercebányán.

impregnáló szer

szobapadló beeresztéséhez,

mely eltávolítja a port, megvédi az egész-
séget és árut, tartóssá teszi a padlót s
megtakarítja a surolás költségeit. Egyedüli
elárusító Debreczen részére:

Ganofszky Lajos

fűszer, festék- és mag kereskedése a

„Kék Macskához”.

Központ:

Dustless oil & Paint Co!

G. Hartmann & Co.

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 9.

Nyári ruhák, batistok, zefirek,
áttört kelmék, picket mellények

tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal
ruhafestő és vegyészeti
tisztító intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.